

Voorstel adviezen cliëntvertegenwoordiging Kadernota Schulddienstverlening 2015-2018

12 november 2015

Inleiding

Op de Kadernota Schulddienstverlening 2015-2018 (en bijhorende beleidsregels) is vanuit drie cliëntenorganisaties advies ontvangen, te weten de regionale cliëntvertegenwoordiging Werkplein, de Participatieraad Asten en de Cliëntenraad Deurne. Een van de adviezen was gebaseerd op een conceptversie van de kadernota.

In onderstaande geven we samenvattend de adviezen weer en de reactie van de colleges van burgemeester en wethouders uit de Peel.

De kadernota betreft de regionale samenwerking bij zware financiële problematiek van inwoners uit de Peel. Lokale (en regionale) aandacht voor het voorkomen van schulden is uiteraard van groot belang (zie onder meer de kadernota blz. 3-5).

Verschillende adviezen hadden betrekking op dit meer lokale preventieve armoede- of minimabeleid. In de onderstaande reactie gaan we hier globaal op in. De afzonderlijke gemeenten maken zelf een afweging over deze adviezen.

Advies cliëntvertegenwoordiging	Reactie Peelcolleges
De analyse van de doelgroepen vinden wij te beperkt. Te weinig wordt ingegaan op de oorzaken van het ontstaan van schulden. Oorzaken bij jeugdigen, ouderen en gezinnen zo is uit onderzoek gebleken kunnen geheel verschillend zijn. De jeugdigen en ouderen worden niet of nauwelijks genoemd.	Schulddienstverlening vanuit de unit Zorg en Ondersteuning Peel 6.1 richt zich op inwoners met zware schuldenproblematiek. De kadernota onderstreept het belang van het voorkomen van schulden en adequaat lokaal preventiebeleid dat aansluit bij de regionale schulddienstverlening. Differentiatie binnen de doelgroep is daarbij van belang. In het lokale beleid is aandacht voor het aanpakken van de oorzaken van schuldenproblematiek voor specifieke doelgroepen. In de regionale dienstverlening streven we eveneens naar maatwerk dat recht doet aan de gewenste ondersteuning voor de diverse doelgroepen. In het op te stellen uitvoeringsprogramma gaan we hierop in (zie blz. 22 van de kadernota).
Uitval voorkomen door duidelijker en sneller de partners in schakelen om cliënten te ondersteunen bij het opzoeken, nakomen en doorgeven van de ver- en geëiste gegevens.	Verwerkt in de laatste versie van de kadernota (zie blz. 5 en 11).
Geadviseerd wordt opname van een paragraaf waarin gericht en concreet staat aangegeven hoe uitval voorkomen gaat worden, als mede hoe concreet gehandeld gaat worden.	Dit advies wordt verwerkt in het op te stellen uitvoeringsprogramma.
De Cliëntenraad is van mening dat de uitsluitingsgronden, zowel op gebied van beschikbaarstelling documenten als op herhalings- alsmede op fraudegronden te stringent zijn.	Verwerkt in de laatste versie van de kadernota (zie blz. 13).
Met het opleggen van een boete dient voorzichtig te worden omgegaan. Met het opleggen van een maatregel (boete) wordt de kans op een schuldenproblematiek alleen maar vergroot.	Er is geen sprake van het opleggen van boetes in het kader van schulddienstverleningstrajecten. Maatregelen zoals tijdelijke uitsluiting van een traject worden in individuele gevallen en enkel bij zeer

	verwijtbaar gedrag opgelegd. Dit is verwerkt in de laatste versie van de kadernota (zie blz. 13). In voorkomende gevallen kan bij WWB-klanten in een schulddienstverleningstraject sprake zijn van een boete vanuit de participatiewet. Dit benadrukt het belang voor Zorg en Ondersteuning om integraal en 3D te werken en nauwe samenwerking te vinden met het Werkbedrijf.
De opmerking onder het kopje (3.6) Verklaring Wsnp, dat in veel gevallen de inwoner wordt ondersteunt bij een aanvraag dient veranderd te worden in altijd ondersteunt.	De inwoner die een Wsnp verklaring invult, heeft de mogelijkheid om bij de invulling ondersteund te worden door Unit Zorg en Ondersteuning. Dit is een vrije keuze en kan niet verplicht worden opgelegd.
Wachttijden worden vanuit het perspectief van het cliëntenbelang als te lang gekwalificeerd.	We streven uiteraard - in het belang van de klant - naar zo snel mogelijke dienstverlening. In de nota zijn de wettelijke (uiterste) termijnen opgenomen (zie blz. 19 van de kadernota).
Mocht het zo zijn dat er wachtlijsten zouden kunnen gaan ontstaan dan dient dit (eigenlijk) direct aan de bestuurders doorgegeven te worden zodat budgetten aangepast kunnen worden.	Wachtlijsten worden zoveel als mogelijk voorkomen. Indien ter sprake ondersteunen we de betreffende inwoners anderszins.
Bij inwoners met onderliggende problematiek wordt verzocht om het schulddienstverleningstraject gelijktijdig met en naast het individuele hulp- en ondersteuningstraject te starten.	We streven individuele trajecten met maatwerk na, waarbij gelijktijdige aandacht voor zorg en schulddienstverlening ter sprake is. De aandacht voor de schulddienstverlening betreft dan de voorbereiding of de start van een traject of aandacht voor stabilisatie van de inkomenssituatie. Dit wordt per situatie bekeken (zie blz. 5 van de kadernota).
Bij zware problematieken direct het schulddienstverleningstraject opstarten.	We streven naar individuele trajecten met maatwerk, waarbij gelijktijdige aandacht voor zorg en schulddienstverlening tot de mogelijkheden behoort. Dit wordt per situatie bekeken (zie blz. 5 van de kadernota).
Clëntenvertegenwoordiging verzoekt om als partner opiniërend en adviserend uitdrukkelijk en in alle fasen betrokken te worden bij de verdere inrichting, de voortgang, de kwalitatieve evaluatie, borging en bijstelling van alle concrete werkwijzen en werkprotocollen met behulp waarvan deze doelstellingen daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd,	In de reguliere overleggen tussen Zorg en Ondersteuning Peel 6.1 (het werkbedrijf) en de regionale cliëntvertegenwoordiging agenderen we op gezette tijden de implementatie van de kadernota, alsmede het op te stellen uitvoeringsprogramma.
Het verzoek om alles in het werk te stellen om Schulddienstverlening vorm te geven door middel van het leveren van echt individueel maatwerk met daarin centraal de cliënt met al zijn individuele mogelijkheden, met respect voor zijn gelijkwaardigheid en met acceptatie van de onmogelijkheden van hemzelf en van zijn sociale netwerk.	Dit verzoek sluit aan bij de visie verwoord op blz. 5 van de kadernota en de voorgenomen werkwijze.
Voorkomen van onnodige kosten als gevolg van te vroegtijdige inschakeling van professionals.	Dit advies onderschrijven we en nemen we ter harte in de uitvoering.
De kadernota omschrijft een aantal heldere kaders, die wij zeer wel onderschrijven. Het blijft evenwel in hoge mate een beschrijving van de kaders en een beschrijving van het proces. Operationele kaders worden slechts in beperkte mate aangegeven.	In het nog op te stellen uitvoeringsprogramma wordt nader ingegaan op de operationele uitwerking.

Verzoek om bij het speciale doelgroepenbeleid krachtigere afspraken te maken en problematieken zo snel mogelijk op te pakken.	Verwerkt in de laatste versie van de kadernota.
Ook vragen wij ons af op welke wijze nieuwe inwoners die elders gebruikmaken van schulddienstverlening en op grond van redelijke motieven naar onze gemeente verhuizen behandeld worden.	Als klanten binnen de Peel 6.1 verhuizen met zware schuldenproblematiek, dan wordt dat binnen de Peel 6.1 geregeld. Als mensen verhuizen buiten de Peelgemeenten dan gelden de richtlijnen van de NVVK (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet).
De overdracht van budgetbeheer naar bewindvoering dient zolang mogelijk uitgesteld te worden.	Verwerkt in de laatste versie van de kadernota (zie blz. 15 en 16).
Verzoek om regelmatig bijeenkomsten te organiseren om partners van veranderingen in de dienstverlening op de hoogte te stellen.	Dit advies is overgenomen (zie blz. 10 van de kadernota).
De Paragraaf kwaliteit en de borging is te beperkt. Hier wordt aangegeven dat één maal per kwartaal de resultaten met de gemeenten worden besproken.	Er wordt aangesloten bij algemene afspraken over rapportage van Zorg en Ondersteuning, Peel 6.1 aan de gemeenten, waarbij een goede balans is gevonden tussen tijdsinvestering en opbrengst (inzicht geven in resultaten en realiseren van kwaliteitsverbetering).
Paragraaf 5 over doorontwikkeling aangepast en uitgebreid op basis van verschillende voorstellen.	Deze suggesties nemen we mee in het nog op te stellen uitvoeringsprogramma (zie blz. 22 van de kadernota)
In beide voorgelegde documenten worden een aantal begrippen gebruikt die niet zijn opgenomen in/onder de begrippenlijst of begripsbepalingen.	In de begrippenlijst is een keuze gemaakt, deze is daarmee inderdaad niet uitputtend. In het op te stellen uitvoeringsprogramma is hiervoor ruimte.
De verwijzing naar het digitale hulpmiddel het intakekompas en de definitie daarvan is tamelijk onduidelijk en behoeft naar onze mening nadere toelichting.	Het intakekompas is drie jaar geleden ingezet en formuleert met beantwoording van een aantal vragen een beeld van de problematiek. De organisaties zijn tevreden over de manier waarop dit instrument de schuldenproblematiek bepaald. Uit ervaring blijkt dat een juiste indicatie wordt gegeven over de problematiek. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen Peel 6.1 en de gebruikers over dit instrumentarium.
In beide voorgelegde documenten worden een aantal keren termen gebruikt als “kan/kunnen”, “o.a.”, “redelijk”, “regelmatig”. “in veel gevallen” enz. Verzoek dit specifiek te maken. Verzoek om in paragraaf 5 eveneens de doorontwikkelingen en nieuwe initiatieven meer SMART te formuleren.	Dit advies onderschrijven we en verwerken we (voor zover mogelijk) in het uitvoeringsprogramma.